

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
CEZARY BANASIŃSKI**

Lublin , dnia 9 sierpnia 2004 r.

RLU – 61- 77/04/MW

DECYZJA RLU NR 24/04

Na podstawie art. 23 c ust. 1 i 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2003 r. Nr 86 poz. 804 ze zm.), oraz stosownie do art. 28 ust. 6 tej ustawy i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz.U. nr18 poz. 172 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego na wniosek Powiatowego Rzecznika Konsumentów w B.

działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów :

I. uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów z art. art. 23 a ust. 1 w/w ustawy, godzące w nie bezprawne działania „I” sp. z o.o. w W., polegające na :

- nadsyłaniu na e- mailowe adresy użytkowników skrzynek elektronicznych wykupionych w płatnych sieciach nie zamówionych ofert – reklam handlowych.

- oraz nakazuje zaniechania jej stosowania .

II . zobowiązuje w/w przedsiębiorcę do złożenia w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim– wydanie ogólnopolskie, piątkowe, w terminie 30 dni od dnia uprawomocnienia niniejszej decyzji jednokrotnego oświadczenia o następującej treści;

„ „I” w W. , oświadcza, że naruszyła zbiorowe interesy konsumentów, o których mowa w art. 23 a ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. 2003 Nr 86 poz. 804 ze zm.), poprzez bezprawne nadsyłanie na e-mailowe adresy użytkowników skrzynek elektronicznych wykupionych w płatnych sieciach nie zamówionych ofert – reklam handlowych.

Działania takie, jako naruszające art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. 1993 Nr47 poz. 211ze zm.) oraz art. 10 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 18 lipca

2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną(Dz.U. 2002 r. Nr 144 poz. 1204) są prawem zakazane .

„I” oświadcza, że opisane wyżej działania, jako naruszające zbiorowe interesy konsumentów zostały wyeliminowane w działaniach przedsiębiorcy” .

/ podpis/

UZASADNIENIE

W związku ze skargą Powiatowego Rzecznika Konsumentów w B., Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej Prezesem Urzędu) przeprowadził postępowanie wyjaśniające dotyczące nadsyłania przez firmę „I” Sp. z o.o. w W. (zwane dalej „I”) na e- mailowe adresy użytkowników skrzynek elektronicznych wykupionych w płatnych sieciach nie zamówionych ofert – reklam handlowych. Jako załącznik do wniosku o wszczęcie postępowania Powiatowy Rzecznik Konsumentów w B. załączył 4 wydruki oferty handlowej firmy „I” przesłanej drogą elektroniczną na e – mailowe adresy użytkowników skrzynek internetowych wysłane w dniach : 8.11.2003 r. , 5.12. 2003 r., 12.02.2004 r. , 17.02. 2004 r.

W oparciu o upoważnienie Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów do prowadzenia postępowania Delegatura UOKiK w Lublinie w dniu 10 marca 2004 r. w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wszczęła postępowanie administracyjne z urzędu przeciwko „I” Sp. z o.o. w W, zarzucając przedsiębiorcy naruszenie zbiorowych interesów konsumentów tj. działanie opisane w art. 23 a ust.1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, poprzez stosowanie niezgodnych z prawem działań godzących w te interesy.

W odpowiedzi na wszczęcie postępowania przedsiębiorca pismem z dnia 18 marca 2004 r. wyjaśnił, że z winy pracownika odpowiedzialnego za obsługę poczty elektronicznej doszło do omyłkowego, nieumyślnego wysłania wiadomości o treści handlowej, zamiast korespondencji o treści dopuszczonej przez ustawę o świadczeniu usług drogą elektroniczną. Skutkiem takiego działania wszczęte zostało przez Policję dochodzenie w sprawie, a następnie przed Sądem Grodzkim w B. stanął winny takich działań – osoba zatrudniona u przedsiębiorcy – R.Z.. W postępowaniu sądowym R. Z. przyznał się do winy, wyjaśnił, że do zdarzenia doszło w wyniku przemęczenia i pracy do późna w nocy, nadto wyjaśnił , że przeprosił pokrzywdzonego i został ukarany karą grzywny . Wyrok w sprawie zapadł w dniu 10 marca 2004 r. i jest prawomocny.

Prezes Urzędu Ochrony konkurencji I Konsumentów ustalił i zważył co następuje :

Bezspornym jest, że „I” Sp. z o.o w W. w okresie od 8 listopada 2003 r. do 17 lutego 2004 r. przesyłał drogą elektroniczną na e- mailowe adres użytkowników skrzynek elektronicznych wykupionych w płatnych sieciach, niezamówione oferty - reklamy handlowe dotyczącą działalności w/w firmy. Przedsiębiorca w postępowaniu przed organem antymonopolowym przyznał, że do naruszenia takiego doszło jednorazowo(pismo z dnia 18.03.2004 r.) , co miało swój epilog w sądzie powszechnym oraz przyznał, że treść informacji zawierała ofertę handlową . Natomiast z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika, że do przekazywania drogą internetową ofert handlowych przez „I” doszło co najmniej czterokrotnie, na trzy różne adresy w datach : dnia 08.11.2003 r. o godzinie 00:47 ; w dniu 5.12.2003 r. o godzinie 17:47 w dniu 12 lutego o godzinie 15:46 oraz w dniu 17.02. 2004 r. o godzinie 22:41 .

Treść informacji przesłanej drogą elektroniczną zawierała ofertę handlową dotyczącą wykonania i zamieszczenia wpisu reklamowego potencjalnego zleceniodawcy w listopadowym wydaniu elektronicznej wersji Katalogu Polska – oferty handlowe, połączonej z grudniową emisją wersji drukowanej. Oferta zawierała informacje dotyczące celowości umieszczenia takiej reklamy w Katalogu oraz adresy kontaktowe w przypadku zainteresowania tą ofertą. Zatem, w ocenie organu antymonopolowego stanowi ona informację handlową o charakterze reklamowym.

W toku postępowania ustalono również, że ofertę handlową przekazał do skrzynki e- mailowej pracownik przedsiębiorcy. Za działania pracownika, które naruszają zbiorowe interesy konsumentów określone w art. 23 a ustawy o ochronie (...) odpowiedzialność ponosi przedsiębiorca .

Organ antymonopolowy nie dał wiary wyjaśnieniom przedsiębiorcy, że do przesłania drogą elektroniczną na e- mailowy adres użytkownika skrzynki elektronicznej wykupionej w płatnej sieci niezamówionej oferty - reklamy handlowej doszło jedynie w jednym przypadku i to na skutek omyłki pracownika firmy. Powtórzenie się co najmniej czterokrotnie takiej sytuacji, w znacznych odstępach czasu przez okres czterech miesięcy świadczy, zdaniem organu antymonopolowego, że zdarzenia te nie mogły mieć charakteru przypadkowego, wytłumaczalnego omyłką pracownika, zmęczonego wielogodzinną nocną pracą.

Zdaniem organu antymonopolowego zdarzenia te miały charakter działań profesjonalnych, ciągłych i celowych. Świadczy o tym znaczna rozpiętość w czasie pomiędzy pierwszym i ostatnim udokumentowanym przypadkiem przekazu oferty oraz ich ilość jak również taka sama treść oferty w każdym przypadku .

Art. 23 a ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów stanowi, że przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie

przedsiębiorcy. Nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów .

W opinii Prezesa UOK i K nadsyłanie drogą elektroniczną na e-mailowe adresy użytkowników skrzynek elektronicznych wykupionych w płatnych sieciach niezamówionych ofert - reklam handlowych dotyczących działalności w/w firmy wyczerpuje dyspozycję art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną(Dz.U. Nr144 poz. 1204) , który stanowi , że : „ zakazane jest przesyłanie niezamówionej informacji handlowej skierowanej do oznaczonego odbiorcy za pomocą środków komunikacji elektronicznej , w szczególności poczty elektronicznej.” Zgodnie z ust. 2 tego artykułu : Informację handlową uważa się za zamówioną, jeżeli odbiorca wyraził zgodę na otrzymywanie takiej informacji ,w szczególności udostępnił w tym celu identyfikujący go adres elektroniczny”.

W/w przepis wymaga uzyskania zgody usługobiorcy, przy czym zgoda ta „ nie może być domniemana , dorozumiana z oświadczenia woli o innej treści” – art. 4 ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną .

W opisanym stanie faktycznym informacje jakie wpłynęły na adresy użytkowników skrzynek elektronicznych nie były przez nich zamawiane, jak również użytkownicy w żaden sposób nie wyrazili zgody na przesłanie w/w informacji.

Zatem, opisany wyżej stan faktyczny wypełnia dyspozycję art. 10 ust. 1 ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną, a przez to stanowi czyn sprzeczny z prawem .

Ust. 3 w/w przepisu stanowi, że działanie takie stanowi czyn nieuczciwej konkurencji, w więc narusza również przepisy ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153 poz. 1503).

Art. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r, o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji stanowi , że czynem nieuczciwej konkurencji jest działanie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami , jeżeli zagraża lub narusza interes innego przedsiębiorcy lub klienta.

Zatem, opisane wyżej działania „I” wypełniają również dyspozycję art. 3 ustawy cytowanej wyżej i stanowią czyn nieuczciwej konkurencji .

Dodać należy, że ochrona przed przesyłaniem niezamówionych informacji, na gruncie obowiązującej w Polsce regulacji prawnej, znajduje oparcie już w Konstytucji RP. Artykuł 47 stanowi, że każdy ma prawo do ochrony prawnej życia prywatnego, czci i dobrego imienia oraz do decydowania o swoim życiu osobistym, zaś w art. 76 zawarty jest obowiązek władz publicznych chronienia konsumentów, użytkowników i najemców przed

działaniami zagrażającymi ich zdrowiu, prywatności i bezpieczeństwu oraz przed nieuczciwymi praktykami rynkowymi.

Naruszenie w/w przepisów prawa, a więc przesłanka bezprawności działań przedsiębiorcy w świetle powyższego wyводу została udowodniona.

Spełniona została również druga przesłanka przepisu powołanego w sentencji decyzji, a więc naruszenie zbiorowych interesów konsumentów. Wprawdzie, udowodniono „I” stosowanie działań sprzecznych z prawem w czterech przypadkach, ale analiza materiału dowodowego wykazała, że działania te nie były przypadkowe i miały charakter profesjonalnych i celowych działań promocyjnych. Trafiły zatem, do szerokiego kręgu użytkowników skrzynek internetowych. Opisane działanie naraziło na uszczerbek interesy szerokiego kręgu uczestników rynku, aczkolwiek niezidentyfikowanego co do liczby i tożsamości. Nie są to jednak przypadki jednostkowe a potencjalna ich liczba dotyczy szerokiego kręgu uczestników tego rynku. Dlatego kwalifikacja tych działań jako naruszających zbiorowych interesów konsumentów jest uzasadniona.

W związku z tym, że brak jest w niniejszej sprawie jakichkolwiek przesłanek, by dać wiarę deklaracji przedsiębiorcy, że zaprzestał stosowania bezprawnych działań, organ antymonopolowy uznał za celowe nakazanie „I” , na podstawie art. 23 c ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (...) złożenia jednokrotnego oświadczenia o treści i formie wskazanej w sentencji decyzji.

Mając powyższe na względzie , orzeka się jak w sentencji .

Od niniejszej decyzji, na podstawie art. 78 ust. 1 ustawy w związku z art. 479²⁸ § 2 kpc , przysługuje stronie odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatura w Lublinie Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów , w terminie dwóch tygodni od dnia jej doręczenia .

Otrzymuje :

1/

z up. Prezesa UOKIK
Dyrektor Delegatury w Lublinie
Ewa Wiszniowska